

Sygn. akt I C 2103/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 grudnia 2014 roku

Sąd Rejonowy dla Warszawy Śródmieścia w I Wydziale Cywilnym

w składzie: SSR Adam Mitkiewicz

protokolant: Katarzyna Zielińska

po rozpoznaniu w dniu 16 grudnia 2014 roku w Warszawie

sprawy z powództwa M. C.

przeciwko (...) S.A. w W.

o zapłatę

I. zasądza od pozwanego (...) S.A. w W. na rzecz powoda M. C. kwotę 500 (pięćset) złotych wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 22 lipca 2014r. do dnia zapłaty.

II. zasądza od pozwanego (...) S.A. w W. na rzecz powoda M. C. kwotę 107 (sto siedem) złotych tytułem kosztów procesu

I C 2103/14

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 25 lipca 2014 r. powód M. C. wniósł przeciwko (...) S.A. z siedzibą w W. o zasądzenie kwoty 500 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 22 lipca 2014 r. do dnia zapłaty oraz zasądzenie kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych. W uzasadnieniu swojego stanowiska powód podał, iż powyższa kwota stanowi część nienależnego świadczenia w związku z przekształceniem kredytu w kredyt darmowy. Powód wskazał, iż umowa zawarta pomiędzy nim a pozwanym podlegała w całości przepisom ustawy o kredycie konsumenckim z dnia 20 lipca 2001 r. i nie jest ona umową kredytu odnawialnego. Powód podniósł, że o powyższym świadczą zapisy umowy zawartej pomiędzy stronami, a szczególnie pkt. 5, który stanowi, że okres kredytu może być automatycznie przedłużony, pod warunkiem, że został on udzielony na okres nie dłuższy niż 12 miesięcy. Natomiast z umowy wynika, iż czas jej obowiązywania wynosi 72 miesiące, wobec czego postanowienia dotyczące możliwości odnowienia umowy nie mają zastosowania. Powód podał zarazem, iż umowa zawarta pomiędzy stronami nie zawiera wielu informacji, które powinna zawierać umowa o kredyt konsumencki, wobec czego umowa kredytu uległa przekształceniu w umowę kredytu darmowego. Powód wskazał zarazem, iż zgodnie z jego wyliczeniami sporządzonymi w oparciu o historię rachunku bankowego przeznaczonego do spłaty kredytu, kredytobiorca na dzień 25 czerwca 2014 r. spłacił, tytułem odsetek oraz opłaty przygotowawczej kwotę 29 892,37 zł. Powód podał, iż niniejszym pozwem dochodzi części roszczenia o zwrot nienależnego świadczenia w związku z przekształceniem kredytu w kredyt darmowy, w wysokości 500 zł (pozew – k. 1-7).

W odpowiedzi na pozew pozwany (...) S.A. z siedzibą w W. wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych, powiększonych o kwotę 17 zł tytułem opłaty skarbowej od złożenia odpisu pełnomocnictwa. W uzasadnieniu swojego stanowiska pozwany wskazał, iż umowa zawarta pomiędzy stronami nie stanowiła kredytu konsumenckiego, lecz kredyt odnawialny w ramach rachunku oszczędnościowo-rozliczeniowego. Pozwany podał, iż powyższe potwierdzają zapisy regulaminu

kredytów konsumpcyjnych dla osób fizycznych w mBanku, z których wynika, że dokonanie spłaty części kredytu otwiera możliwość ponownego zadłużenia do wartości dokonanej spłaty. Pozwany podniósł także, że powód nie udowodnił wysokości żądania, w szczególności nie wskazał sposobu wyliczenia żądanej kwoty, łącznej kwoty spłaty, jak również nie udowodnił prawidłowości wyliczeń (odpowiedź na pozew – k. 48-51).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 21 maja 2009 r. M. C. zawarł z (...) S.A. umowę kredytu gotówkowego na kwotę 40 000 zł. Jako cel kredytu wskazano dowolny cel konsumpcyjny. Prowizja za udzielenie kredytu wynosiła 2 106 zł.

Zgodnie z pkt. 5 powyższej umowy czas obowiązywania umowy kredytu wynosił 72 miesiące od dnia uruchomienia kredytu. Okres kredytu mógł zostać automatycznie przedłużony, pod warunkiem, że został on udzielony na okres nie dłuższy niż 12 miesięcy.

(umowa kredytu – k. 11-16)

M. C. obowiązywał ścisły harmonogram spłat powyższego kredytu obejmujący okres od dnia 19 czerwca 2009 r. do dnia 21 maja 2015 r. W umowie kredytu nie znajdowały się informacje o terminach spłaty kredytu (harmonogram spłat kredytu – k. 17-18).

Umowa kredytu nie zawierała informacji o uprawnieniu kredytobiorcy do wcześniejszej spłaty całości lub części kredytu oraz skutkach przedterminowej spłaty kredytu (umowa kredytu – k. 11-16).

Zgodnie z pkt. 7.1 umowy kredytu jest on oprocentowany według zmiennej stopy procentowej, która w dniu uruchomienia kredytu wynosiła 19.05 % w stosunku rocznym. W myśl pkt. 7.2 stopa procentowa kredytu mogła ulec zmianom w okresie obowiązywania umowy kredytu gotówkowego w przypadku zmiany co najmniej jednego z następujących parametrów finansowych rynku pieniężnego i kapitałowego:

- oprocentowania lokat międzybankowych (stawek (...)/WIBOR);
- rentowności bonów skarbowych i obligacji Skarbu Państwa;
- zmiany stóp procentowych NBP;

oraz w zakresie wynikającym ze zmiany tych parametrów.

Oświadczeniem z dnia 3 czerwca 2014 r. M. C. dokonał przekształcenia kredytu gotówkowego udzielonego przez mBank w kredyt darmowy (oświadczenie – k. 20).

Pismem z dnia 9 lipca 2014 r., doręczonym (...) S.A. w dniu 14 lipca 2014 r., M. C. wezwał (...) do zwrotu kosztów kredytu w związku z przekształceniem kredytu w kredyt darmowy, w terminie 7 dni od doręczenia powyższego wezwania (wezwanie do zapłaty – k. 32-33, potwierdzenie odbioru – k. 34).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dołączonych do akt sprawy i wskazanych wyżej dokumentów, których prawdziwość i wiarygodność nie budziła wątpliwości Sądu, a także nie była kwestionowana przez żadną ze stron postępowania.

Sąd zważył co następuje:

Powództwo jako zasadne podlegało uwzględnieniu.

W niniejszym postępowaniu sporne było ustalenie czy umowa kredytu zawarta między stronami w dniu 21 maja 2009 r. stanowiła umowę kredytu konsumenckiego, który uległ przekształceniu w kredyt darmowy czy stanowiła umowę kredytu odnawialnego w ramach rachunku oszczędnościowo-rozliczeniowego.

W ocenie Sądu strony zawarły umowę kredytu konsumenckiego, a nie jak wskazywał pozwany umowę kredytu odnawialnego. O powyższym świadczy przede wszystkim zapis pkt. 5 umowy kredytu zawartej pomiędzy stronami stanowiący, iż czas obowiązywania umowy kredytu wynosił 72 miesiące od dnia uruchomienia kredytu. Okres kredytu mógł zostać automatycznie przedłużony, pod warunkiem, że został on udzielony na okres nie dłuższy niż 12 miesięcy. Należy podkreślić, iż skoro czas obowiązywania umowy kredytu zawartej pomiędzy stronami wynosił 72 miesiące, to został on jednoznacznie zawarty na okres dłuższy niż 12 miesięcy i postanowienia zawarte w umowie dotyczące odnowienia tej umowy nie mają do niej zastosowania. Za argumentem, iż powyższa umowa nie jest umową o kredyt odnawialny lecz umową kredytu konsumenckiego przemawia także fakt, iż kredytobiorca miał ustalony określony harmonogram spłaty kredytu w 72 ratach, wobec czego nie można uznać, iż kredyt ten stanowił limit w rachunku oszczędnościowo-rozliczeniowym, gdyż w takiej sytuacji nie byłoby możliwe przyjęcie tak ścisłego harmonogramu spłaty rat kredytu.

Zdaniem Sądu nie jest zasadny argument pozwanego, iż kredyt zawarty między stronami jest kredytem odnawialnym z uwagi na regulacje zawarte w § 41 ust. 4 regulaminu kredytów konsumpcyjnych dla osób fizycznych w (...), który zgodnie z pkt. 12.4 oraz 12.5 umowy kredytu stosuje się w sprawach w niej nieuregulowanych, a który stanowi, iż wykorzystanie kredytu odbywa się w sposób odnawialny w ramach udostępnionej kwoty kredytu, tzn. każdy wpływ na rachunek powoduje zmniejszenie zadłużenia, pozwalając jednocześnie na jego ponowne wykorzystanie do kwoty kredytu, uwzględniając dotychczasowe redukcje oraz kwoty egzekwowane na mocy prowadzonych tytułów wykonawczych. Należy jednak zauważyć, iż postanowienia, na które powołuje się pozwany znajdują się wyraźnie w Rozdziale 2 regulaminu poświęconemu kredytowi gotówkowemu, a nie w Rozdziale 3, które reguluje kwestie związane z kredytem odnawialnym. Regulacja przywołana przez pozwanego w żaden sposób nie pozwala na stwierdzenie, iż strony zawarły umowę kredytu odnawialnego. Z dosłownego brzmienia § 41 ust. 4 regulaminu nie wynika, aby kredyt ten ulegał odnowieniu o dokonaną spłatę, taki zapis zawiera dopiero § 47 ust. 2 regulaminu, który znajduje się w Rozdziale 3 poświęconym kredytom odnawialnym, §41 ust. 4 dotyczy wykorzystania kredytu, nadto postanowienie to pozostaje w sprzeczności ze stałym harmonogramem spłaty kredytu, który nie pozwala na odnawialne wykorzystanie kwoty kredytu.

Należy także podkreślić, iż już z samej nazwy umowy zawartej pomiędzy stronami wynika, iż jest to tylko umowa kredytu gotówkowego, a nie umowa kredytu odnawialnego.

Wobec powyższych argumentów Sąd doszedł do przekonania, iż umowa zawarta pomiędzy stronami stanowi umowę o kredyt konsumencki i podlega regulacjom ustawy z dnia 20 lipca 2001 r. o kredycie konsumenckim (Dz.U. z 2001, nr 100, poz. 1081) obowiązującej w chwili zawarcia umowy. Umowa ta stanowi umowę o której mowa w art. 2 ust. 2 pkt. 2 tej ustawy.

Zgodnie z art. 15 ust. 1 powyższej ustawy, w przypadku naruszenia przez kredytodawcę postanowień art. 4-7 treść zawartej umowy o kredyt konsumencki ulega zmianie w ten sposób, że konsument po złożeniu kredytodawcy pisemnego oświadczenia, obowiązany jest do zwrotu kredytu bez oprocentowania i innych kosztów kredytu należnych kredytodawcy w terminie i w sposób ustalony w umowie.

W trakcie niniejszego postępowania Sąd doszedł do przekonania, iż pozwany naruszył postanowienia art. 4 ust. 2 pkt. 3, 4 oraz 10 powyższej ustawy. Zgodnie z przywołanymi regulacjami umowa o kredyt konsumencki powinna zawierać zasady i terminy spłaty kredytu (pkt. 3), roczną stopę oprocentowania oraz warunki jej zmiany (pkt. 4) oraz informację o uprawnieniu i skutkach przedterminowej spłaty kredytu przez konsumenta (pkt. 10). W ocenie Sądu umowa kredytu konsumenckiego zawarta pomiędzy stronami nie zawierała powyższych informacji bądź były one zbyt ogólne i całkowicie niekonkretne. Należy zauważyć, iż umowa kredytu nie zawiera przede wszystkim zasad i terminów spłaty kredytu, zawiera je dopiero załącznik w postaci harmonogramu spłat. Należy jednak jednoznacznie stwierdzić, iż ustawa o kredycie konsumenckim wskazuje, iż powyższe informacje powinny się znaleźć w samej umowie kredytu i nie ma w niej żadnego wyłączenia pozwalającego na umieszczenie tych informacji w odrębnym dokumencie.

W ocenie Sądu umowa kredytu zawiera całkowicie niejasną informację w zakresie rocznej stopy procentowej kredytu oraz warunkach jej zmiany. Sąd doszedł do przekonania, iż zasadna jest argumentacja powoda, że informacje te są dla niego jako kredytobiorcy całkowicie niezrozumiałe i mogą prowadzić do arbitralnej zmiany wysokości oprocentowania kredytu. T.. Sąd podziela w tym zakresie stanowisko Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, iż udzielane w umowie kredytu informacje muszą mieć charakter wyczerpujący, muszą zawierać również treści, które bank uważa za oczywiste i informacje te powinny być wyrażone w sposób bezpośredni i wyraźny (wyrok z dnia 7 marca 2005 r., sygn. akt XVII Ama 6/04). Zdaniem Sądu informacje o zmianie stopy oprocentowania kredytu są na tyle niezrozumiałe, iż stwarzają ryzyko dokonania naruszeń przez bank na niekorzyść kredytobiorcy.

Informacje o zmiennej stopie procentowej kredytu oraz warunkach jej zmiany są tym bardziej niezrozumiałe, iż pozwany ustalił dla powoda ścisły harmonogram spłaty rat kredytu. Skoro zatem harmonogram ustalał konkretne raty płatne miesięcznie, zmiana stopy procentowej spowodowałaby każdorazowo zmianę harmonogramu spłat kredytu, powodując, iż uległyby zmianie zasady spłaty kredytu.

Trzeba także podkreślić, iż umowa kredytu nie zawiera w ogóle informacji o możliwości wcześniejszej spłaty kredytu przez kredytobiorcę o skutkach przedterminowej spłaty kredytu, w tym m.in. o fakcie, iż nie jest zobowiązany do zapłaty odsetek za okres po dokonaniu wcześniejszej spłaty kredytu oraz, iż kredytodawca nie pobiera żadnych prowizji i opłat w związku ze wcześniejszą spłatą kredytu. Powód nie uzyskał przez to informacji o istotnym dla niego uprawnieniu umożliwiającym mu ewentualne zmniejszenie kosztów kredytu.

Należy zauważyć, iż już naruszenie przez kredytodawcę jednego z postanowień art. 4-7 ustawy o kredycie konsumenckim predysponuje kredytobiorcę do złożenia oświadczenia o przekształceniu umowy kredytu konsumenckiego w umowę kredytu darmowego. W niniejszej sprawie Sąd doszedł do przekonania, iż kredytodawca naruszył postanowienia art. 4 ust. 2 pkt. 3, 4 oraz 10 powyższej ustawy. Natomiast powód złożył pozwanemu stosowne oświadczenie o przekształceniu kredytu konsumenckiego w kredyt darmowy dopełniając tym samym wymogom ustawowym w tym zakresie.

Wobec powyższych okoliczności Sąd na mocy 410 §1 kc. w zw. z art. 405 k.c., zasądził kwotę 500 zł zgodnie z żądaniem powoda. Kwota ta stanowiła nienależne świadczenie. W ocenie Sądu za udowodnione uznać należy, iż powód uiszczył już tylko prowizję od udzielonego kredytu w wysokości 2 106 zł, wobec czego żądana przez niego kwota 500 zł stanowiąca tylko część samej prowizji była całkowicie zasadna. Wskazać należy, iż powód nie dochodził w niniejszym postępowaniu całej kwoty prowizji i oprocentowania, wobec czego Sąd nie przeprowadzał dalszego postępowania dowodowego w zakresie wyliczeń matematycznych powoda w zakresie wskazywanych przez niego w pozwie kwot. Skoro powód dochodził części należności i ją wykazał zbędnym było ustalanie wysokości całego zobowiązania pozwanego wobec powoda z tytułu przekształcenia kredytu w kredyt darmowy.

Rozstrzygnięcie w zakresie odsetek ustawowych Sąd oparł na treści art. 481 § 1 k.c., zgodnie z którym jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. W niniejszej sprawie powód wniósł o zasądzenie odsetek ustawowych od 22 lipca 2014 r. do dnia zapłaty. Żądanie to w ocenie Sądu zasługiwało na uwzględnienie – nie ulegało bowiem wątpliwości, iż dzień po upływie siedmiodniowego terminu wyznaczonego przez pozwanemu przez powoda na zapłatę żądanej kwoty, pozostawał już w opóźnieniu ze spełnieniem świadczenia.

Na podstawie art. 98 k.p.c. na zasadzie odpowiedzialności za wynik sporu strona pozwana została obciążona kosztami procesu, do których zaliczono koszty zastępstwa procesowego, obliczone na podstawie § 6 pkt. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (t.j.: Dz. U. z 2013 r., poz. 461). Opłatę od pozwu (obliczoną od wartości przedmiotu sporu) na podstawie art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (t.j.: Dz. U. z 2010 r., nr 90, poz. 594) oraz kwotę 17 zł stanowiącą koszty opłaty od pełnomocnictwa udzielonego przez powoda na rzecz profesjonalnego pełnomocnika.

Zarządzenie: (...)